

**Investiciono-razvojni fond
Crne Gore A.D.**

Podgorica, 5. oktobra 2022.

VIJESTI

N/R Marije Mirjačić, novinarke

Poštovana,

Povodom navoda guvernera Centralne banke Crne Gore, Radoja Žugića, na nedavno održanoj konferenciji za medije, "da nije imao učešća u Abu Dabi projektu, kao i da nije bilo garancije, niti je ista bila potrebna za realizaciju Abu Dabi projekta", u nastavku dostavljamo hronološki presjek i dokumentaciju Vlade Crne Gore koja dokazuje suprotno.

U cilju objektivnog informisanja javnosti, podsjećamo da je do zaključenja kreditnog aranžmana s Abu Dabi Fondom (ADDF) došlo nakon zvanične posjete Abu Dabiju delegacije Vlade Crne Gore koju je predvodio tadašnji Premijer, Milo Đukanović, u periodu 13-15. januara 2013. godine (<https://www.vijesti.me/vijesti/ekonomija/291413/dukanovic-u-emiratima-promocija-crne-gore-kao-biznis-destinacije>). U dopisu ministra poljoprivrede Vlade Crne Gore (Prilog 1, str. 6.) s potpisom tadašnjeg ministra Petra Ivanovića se navodi:

„Inicijalni razgovori s Abu Dabi Fondom za razvoj (ADDF) su obavljeni tokom zvanične posjete delegacije Crne Gore Abu Dabiju koju je predvodio predsjednik Vlade Milo Đukanović. U direktnom razgovoru s predstvincima ADDF zaključeno je da se razmotre mogućnosti za odobravanje povoljnijih kredita za sektore poljoprivrede i finansija“.

Nedugo potom, 07. februara 2013. godine delegaciju Abu Dabi Razvojnog Fonda (ADDF) primio je u ime Vlade CG u Ministarstvu finansija, R. Žugić, tadašnji ministar finansija sa resornim kolegama P. Ivanovićem i I. Brajovićem (<https://www.gov.me/clanak/119382--saopstenje-abu-dabi-razvojni-fond-zainteresovan-za-finansiranje-projekata-u-crnoj-gori>).

O uključenosti tadašnjeg ministra finansija Radoja Žugića u finalizaciju ovog kreditnog aranžmana govore brojni zvanični dokumenti Vlade Crne Gore i dopisi, među kojima je i inicijalni Ugovor sa Abu Dabi Fondom od 18.02.2015. godine sa pečatom i potpisom sudskog tumača, te imenom Radoja Žugića ispred Vlade Crne Gore kao Zajmoprimca. (Prilog 2)

Tadašnji ministar finansija, **Radoje Žugić informiše Vladu na sjednici od 26. februara 2015. godine i navodi** "da u ovom trenutku nije moguće obezbijediti ponudu koja će sadržati povoljnije uslove kreditiranja poljoprivrede u odnosu na ponudu Abu Dabi fonda za razvoj" - izvor akt Vlade Crne Gore br. 08-473 od 05.03.2015. godine u potpisu Generalni sekretar Vlade. (Prilog 3).

U prilog svemu prethodnom govori i **Zakon o budžetu Crne Gore za 2015. godinu ("Sl. list Crne Gore" broj 59/2014 od 30.12.2014. godine) (Prilog 4)** koji je pripremilo Ministarstvo finansija na čelu s tadašnjim ministrom, Radojem Žugićem, za realizaciju projekta sa Abu Dabi fondom za razvoj, u kojem se u članu 10 stav 3 navodi: "Vlada će u 2015. godini izdati garancije u ukupnom iznosu do

Investiciono-razvojni fond

101.600.000,00 eura ... i to:...4) za projekat Investiciono-razvojnog fonda Crne Gore sa Abu Dabi Fondom, Razvoj poljoprivrede kroz podršku Abu Dabi Fonda (ADMAS), u visini do 50.000.000,00 eura".

Isto je potvrđeno i **Odlukom Vlade Crne Gore br 08-72 od 29. januara 2015. godine (Prilog 5)** o **zaduživanju i davanju garancija za 2015. godinu** s potpisom tadašnjeg Premijera Mila Đukanovića, dok je uz izdavanje garancije za projekat „Razvoj poljoprivrede kroz podršku Abu Dabi Fonda (ADMAS), u visini do 50.000.000,00 eura predmet ove Odluke između ostalog i aranžman s Kineskom Exim bankom za finansiranje projekta izgradnje autoputa.

Takođe, u dopisu (Prilog 6) s potpisom aktuelnog viceguvernera CBCG, tadašnjeg Generalnog direktora za trezor u Ministarstvu finansijsa, Miodraga Radonjića, prvog saradnika tadašnjeg ministra i aktuelnog guvernera Radoja Žugića, broj 06-575/1 od 13.02.2015. godine navedeno je: „Zakonom o budžetu za 2015. godinu ("Sl. list Crne Gore" broj 59/14) predviđeno je da će Vlada Crne Gore izdati garanciju za navedeni aranžman između IRF i Abu Dabi fonda, zbog čega se, u navedenom aranžmanu, Ministarstvo finansijsa ne može javiti kao Zamjoprimac, već samo kao izdavalac garancije“. Za vrijeme trajanja pregovora o zaključenju Ugovora o zajmu s Abu Dabi Fondom tadašnji ministar finansijsa, Radoje Žugić, zbog pravne prirode Ugovora o zajmu s Abu Dabi Fondom javlja se u ulozi Zamjoprimca i nalazi se na prevodu teksta Ugovora o zajmu iz februara 2015. godine, sačinjenog od strane stalnog sudskog tumača Sanje Rašović (Prilog 2).

Dodatno 06.10.2015. godine Vlada Mila Đukanovića (s Radojem Žugićem kao ministrom finansijsa) usvaja Ugovor o poslovnoj saradnji (Prilog 7) između Ministarstva poljoprivrede i IRF shodno Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-179 od 01. oktobra 2015. godine (Prilog 8) gdje se shodno odredbama člana 7 ovog Ugovora, navodi:

„Shodno Zakonu o budžetu za 2015. godinu Vlada Crne Gore je obezbijedila garanciju za uredno izvršavanje obaveza po osnovu Ugovora o zajmu prema Razvojnom Fondu Abu Dabija u iznosu od 50.000.000,00 eura. Sredstva garancije iz stava 1 ovog člana jedini su instrument obezbjeđenja za Ugovor o zajmu.

Fond (IRF) je u obavezi da u svojstvu korisnika garancije, a po nalogu ministarstva, preduzme sve mjere i ranje na aktiviranju garancije, djelimično ili u potpunosti, za uredno izvršenje obaveza po osnovu Ugovora o zajmu prema Razvojnom fondu Abu Dabija“.

Takođe, **aktima ministra finansijsa** broj: 01-153/1 od 03.10.2018. godine (Prilog 9) i **ministra finansijsa** br: 01-430/22-4554/1 od 25.02.2022. godine (Prilog 10) izražava se bojazan od aktiviranja garancije za ADMAS projekat i potencira odgovornost za potencijalnu naplatu garancije iz ADMAS projekta.

Zakonsku obavezu izdavanja i postojanja garancije za ovaj kreditni aranžman potvrđuje i tadašnji ministar poljoprivrede i ruralnog razvoja, Petar Ivanović, u aktu upućenom IRF-u 19.02.2015. godine (Prilog 1, str. 5) gdje ministar navodi: „Zakonom o budžetu za 2015. godinu utvrđene su garancije za Abu Dabi Fond za razvoj u visini od 50 miliona eura. To je kolateral za ovaj kredit. IRF ne daje dodatni kolateral.“

**Investiciono-razvojni fond
Crne Gore A.D.**

Vezano za otvaranje računa Ministarstva poljoprivrede u Prvoj banci (na koji su uplaćena sredstva iz Abu Dabi Fonda za razvoj) i posredstvom kojeg su sa krajnjim korisicima kredita ministarstva poljoprivrede vršene sve dosadašnje dolarske transakcije (u koliziji s Zakonom o platnom prometu!), istovremeno, upućujemo na član 10 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, gdje je definisano da „ministar finansija (u tom momentu Radoje Žugić) izdaje nalog za otvaranje bankarskih računa, te da budžetski izvršilac (Ministarstvo poljoprivrede) može raspolagati državnim novcem samo na osnovu ovlašćenja koja izdaje ministar finansija“, pa se opravdano postavlja pitanje da li je tadašnji ministar poljoprivrede imao zakonski osnov da otvari račun Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja kod Prve banke CG bez prethodne saglasnosti ministra finansija Radoja Žugića, što će, očekujemo, biti predmet pažnje u postupku koji je u toku kod nadležnih pravosudnih instanci.

Takođe, u krajnjem, Centralna banka kao kontrolor Prve banke, je morala biti upoznata sa otvaranjem i prometom posredstvom ovog računa u postupku redovnih kontrola banke, što će, očekujemo, takođe, biti predmet pažnje u postupku koji je u toku kod nadležnih pravosudnih instanci.

Odbor direktora Investiciono-razvojnog fonda:

Velizar Kaluđerović

dr Irena Radović

Marko Ivanović

INVESTICIONO-RAZVOJNI FOND CRNE GORE A.D.

Broj 02-01002-671/2

Podgorica, 19.02. 2015 god.

Prilog 1.

Crna Gora
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE
I RURALNOG RAZVOJA

Broj 023-1/2015-1

Podgorica, 16.02.2015. 20god.

Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja

Rimski trg 46, Podgorica
Tel. (+382 20) 482 109, 234 105
Web site: www.minpoli.gov.me
e-mail: kabinet@mpr.gov.me

Investicijono razvojni fond

Att. dr Zoran Vukčević

Predsjednik Odbora direktora

Podgorica, 16.02.2015. godine

Poštovani gospodine Vukčević,

Iako sam smatrao da su tri sastanka održana u periodu 12-16 februara 2015., na kojima smo zajedno proveli preko 6 sati, dovoljna da zajednički razmotrimo svaki pojedinačni komentar koji ste dostavili u dopisu broj 02-01001-502/1 od 09.02.2015. koji nam je uručen 11.02.2015. godine, razumio sam da su Vaša očekivanja da dobijete i pisani odgovor, što ovom prilikom i činim.

Nadam se da nećete zamjeriti na pristupu da pojedinačno odgovorim na svaki dostavljeni komentar, a da nakon toga dam i širi kontekst.

1. Pojedinačni komentari

Komentar 1 – “definisani uslovi zajma ostavljaju prostora za nejasnoće u smislu da li se kamata i naknada plaćaju na cijelokupan iznos (183.650.000 dirhama) ili na iznos kojim se raspolaže za kreditiranje (165.285.000 dirhama).”

Ugovor ne daje osnov za nikakvu nejasnoću koliko je iznos kredita, jer je članom 2.1 veoma precizno propisan ukupan iznos kredita koji se odobrava Crnoj Gori. To je iznos od 183.650.000, a ne iznos od 165.285.000 dirhama. Ni u jednom članu Ugovora ne pominju se “rezervna sredstva projekta”. Struktura data u Dodatku 2 na koji se pozivate ne umanjuje iznos opredijeljenih sredstava u šta se možete uvjeriti ako pogledate član 2.6 koji se utvrđuje amortizacioni plan, tj. plan otplate kredita, koji se nalazi u Dodatku 1. U amortizacionom planu precizno je naveden iznos od 183.650.000 dirhama što odgovara iznosu od 50 milion USD.

Podsjećam da je u pitanju dolarizovana ekonomija u kojoj su dirham i USD dvije potpuno ravноправне valute, čiji kurs je fiksan i nije se mijenjao poslednjih 20 godina.

Komentar 2 – “U bankarskoj praksi, naknada se plaća jednokratno, a ne godišnje kako je to u ovom Ugovoru definisano. Ovo dalje znači da ovi i drugi troškovi koji su definisani u ostalim članovima ovog ugovora (troškovi koji se tiču obezbjeđenja sredstava za projektni tim, troškovi osiguranja i sl.) aranžman čine skupljim. Pored toga, navedeni troškovi će značajno uticati na efektivnu kamatnu stopu. Zato

predlažemo da se naknada obračunava na ukupan iznos sredstva u iznosu od 0,5% i da se taj iznos plaća u 17 jednakih mjesecnih iznosa.”

Ponuđeni su uslovi kreditiranja: kamatna stopa 2,5% i troškovi obrade kredita 0,5% godišnje. Navedeni uslovi kreditiranja su uslovi prema krajnjem korisniku. Podsjećamo da je na početku pregovaračkog procesa ponuđena kamatna stopa iznosila je 4,5%, dok se troškovi obrade kredita nijesu mijenjali iz razloga što to nije prihvatio ADFD.

Troškovi obezbeđenja sredstva za projektni tim neće biti prevaljeni na korisnika kredita niti na IRE, iz razloga što je predviđeno da se ugovorne aktivnosti realizuju preko Direktorata za plaćanja, a ne na čin da se formira nova jedinica i zapošljavalju novi ljudi.

U ovom momentu Crnoj Gori nijesu dostupni dugoročni izvori finansiranja. Kredit ročnosti 17 godina, sa grejs-periodom od 4 godine posebno je važan za razvoj poljoprivrede. Da li je godišnji trošak obrade kredita u visini od 0,5% važniji od ročnosti kredita je pitanje za korisnike kredita. **Od potencijalnih korisnika koji su do sada završili fizibiliti studije dobili smo potvrdu da je njima ročnost daleko važnija od navedenog troška obrade kredita.**

Korisitim priliku da Vas podsjetim da ste na sjednici Vlade na kojoj ste predstavili rezultate poslovanja IRF, kazali da je najniža kamatna stopa po kojoj IRF plasira sredstva u Crnoj Gori 4,5% uz troškove obrade kredita u od 0,5 - 1,0%. Takođe, iz medija sam upoznat da ste u međuvremenu pripremili posebnu liniju za žene preduzetnice i najavili kamatnu stopu od 3%. Cijenim da je to svakako dobro, ali sam razumio da su u pitanju mali krediti sa mnogo kraćim rokovima otplate, što nije uporedivo sa kreditom iz ADFD.

Komentar 3 – “Navedeno je da se svaka posebna ugovorna obaveza plaća 0,5% godišnje na neizmireni iznos svake takve posebne ugovorene obaveze. Predlaže se brisanje posebnih ugovornih obaveza.”

Ugovorom je predviđena mogućnost nastanka posebnih ugovorenih obaveza (*special commitments*) **ali izričito na zahtjev Zajmoprimca** (Borrower), u ovom slučaju Investiciono-razvojnog fonda. Dakle, posebne ugovorne obaveze nijesu nametnute od strane Zamjodavca. Posebne ugovorene obaveze su vrlo precizno objašnjene članovima 4.3 i 4.4. Ugovora. Ako Investiciono-razvojni fond nema ili ne želi posebne ugovorene obaveze, ne može nastati ni obaveza njihovog plaćanja.

Član 4.3: Na zahtjev Zajmoprimca i pod uslovima sa kojima se dogovore Zajmoprimac i Fond, Fond može da preuzme posebne ugovorne obaveze u pisanoj formi radi plaćanja iznosa Zajmoprimcu ili drugim licima za troškove nabavke robe koja se finansira po osnovu ovog Ugovora....

Član 4.4: Kada Zajmoprimac želi da povuče određeni iznos zajma ili kada će da od Fonda traži preuzimanje posebne ugovorne obaveze u skladu sa prethodnim stavom, Zajmoprimac će Fondu podnijeti zahtjev na obrascima koje je propisao Fond, sa priloženom potrebnom dokumentacijom....

Dakle jasno je da posebne obaveze nastaju samo na zahtjev korisnika kredita.

Komentar 4 – da li se u slučaju prijevremene otplate kredita obračunava kamata na cijeli period ili do momenta otplate prijevremene otplate kredita?

Shodno članu 2.8 Ugovora, a koji se naslanja na članove 2.2 i 2.3, na nepovučeni iznos kredita nije predviđen obračun kamate u iznosu od 2,5%, već plaćanje naknade u procentu od 0,5%. To znači da cjelokupni odobreni iznos kredita ne mora biti povučen. U slučaju da se ne povuče cjelokupan iznos kredita, na nepovučeni iznos obračunava se naknada od 0,5%.

U slučaju prijevremenog vraćanja kredita obračunavaju se dospjela glavnica i kamata (na povučeni dio 2,5% ili na nepovučeni dio 0,5%) do momenta prijevremenog vraćanja, a što je precizno navedeno u članovima 2.8a i 2.8b.

Komentar 5 – pitanje valutnog rizika.

Od samog početka pregovora sa Abu Dhabi Fondom za razvoj crnogorskoj strani poznato je da je ugovorna valuta USD. U više navrata smo tražili od ADFD da se USD zamijeni sa EUR, o čemu postoji uredna dokumentacija u Ministarstvu poljoprivrede, ali je to odbijeno sa obrazloženjem da ponuđeni finansijski uslovi važe samo za USD kao valutu koju ova zemlja koristi, te da ADFD isključivo sredstva odobrava u USD.

Valutni rizik postoji za svaku ekonomiju koja koristi jednu valutu a uzima kreditna sredstva u drugoj valuti. Takođe, u slučaju Crne Gore postoji i inflatorični rizik od kojeg Crna Gora ne može da se odbrani jer koristi EUR. Međutim, kreditna sredstva ADFD nijesu namijenjena malim poljoprivrednim proizvođačima, niti su u pitanju potrošački krediti, već je riječ o kreditima koji se kreću u rasponu 1-3 miliona USD, pri čemu navedeni iznosi predstavljaju 50% ukupne investicije. To znači da se ukupna vrijednost odobrenih pojedinačnih projekata kreće u intervalu između 2-6 miliona USD. Takvi korisnici kredita nijesu neznaveni i neupućeni u pitanja valutnog rizika.

Svi potencijalni korisnici kredita (napominjem da njima nijesu odobrena sredstva, već su u cilju pripreme samostalno uradili fizibilnosti studije za svoje projekte) upoznati sa valutnim rizikom. Neki od njih ostvaruju prihode u USD, što im omogućava da planiraju izmirivanje obaveza u USD. U takvim slučajevima valutni rizik ne postoji.

Dodatno, postoji mogućnost swapovanja cijelokupnog odobrenog iznosa ili povučenih tranši kredita.

I na kraju, Ugovorom o dodjeli kreditu krajnji korisnik imao bi opciju da sam preuzme valutni rizik ili prihvati da, uz dodatnu naknadu, kupi zaštitnu opciju od valutnog rizika. U svakoj varijanti korisnici kredita bili bi upoznati sa valutnim rizikom.

U direktnoj komunikaciji sa potencijalnim korisnicima dobili smo potvrdu njihove zainteresovanosti za predmetni kredit, po ponudjenim ugovorenim uslovima. U konkretnom kreditnom aranžmanu pored kamatne stope, veoma je bitan i rok otplate, kao i grejs period, koji daleko prevazilaze sadašnje rokova otplate kredite koji se nude crnogorskim preduzećima, a što smo već komentarisali.

Komentar 6 - "da li ovo znači da postupci nabavke roba i usluga moraju biti definisani pojedinačno za svakog korisnika ili se definiše jedan ugovor koji će se odnositi na sve nabake roba i usluga?"

Sve pojedinačne procedure na koje se odnosi predmetni ugovor definisane su i usaglašene u Priručniku za realizaciju projekta (Project Operational Manual - POM). Shodno POM-u nema potrebe za dodatnim ugovorima ili sporazumima. Procedure nabavke roba i usluga ne razlikuju se od procedura kod sličnih ugovora koji se sada realizuju u saradnji sa Evropskom komisijom kada je u pitanju projekat IPARD-like ili sa Svjetskom bankom kada je u pitanju projekat MIDAS.

Komentar 7 – "koji su to uslovi koji su prihvatljivi za ADFD i na koji se način sredstva zajma stavljuju na raspolaganje Ministarstvu? Koja je uloga Ministarstva poljoprivrede?"

U pitanju je isključivo namienski kredit čija je osnovna namjerna razvoj poljoprivrede. To znači da IRF ne može ugovorena sredstva plasirati za druge namjene, niti ustanovljavati dodatne komercijalne

uslove za Ministartsvo poljoprivrede kao korisnika, jer su članom 5.2 i IRF kao Zajmoprimac (*Borrower*) i Ministartsvo poljoprivrede kao Korisnik sredstva (*Beneficiary*), solidarno obavezani za spovođenje projekta u skladu sa odredbama ugovora.

Uloga obje strane utvrđena je članom 5.3. Uloga Ministartsva poljoprivrede je Korisnik sredstva (*Beneficiary*).

Komentar 8 – “zašto se formira Project Operational Unit (PIU)? Kakva je uloga PIU? Ko snosi troškove za rad PIU?”

Direktorat za plaćanja koji u ovom momentu realizuje kreditnu liniju Svjetske banke (MIDAS projekat) i projekat (IPARD-like) koji finansira Evropska komisija identifikovan je kao Project Implementation Unit (PIU). Poptuno isti model rada kod dva navedena predložen je za realizaciju ADMAS projekta. POM-om je predviđeno da cito posao: od prijema aplikacija, preko kontrole,... do terenskog rada, obavlja PIU.

To znači da nema nikakve potrebe za dodatnim zapošljavanjem, već sadašnji zaposleni u Direktoratu ispunjavaju sve ugovorom tražene uslove. Takođe, za realizaciju ovog kreditnog aranžmana nema potrebe da IRF ima dodatne troškove za rad PIU.

Komentar 9 – “da li postoje do sada zaključeni ugovori u vezi sa realizacijom projekta? ...Predlažemo da se objavi javni poziv na nivou države za sva zainteresovana pravna lica koja imaju namjeru da koriste kreditna sredstva ADFD”

Do sada nema nikakvih preuzetih obaveza ili zaključenih ugovora koji se odnose na realizaciju ADMAS projekta, te samim tim ne postoji ništa što treba da se dostavi ADFD, niti postoji razlog za ovakvu zabrinutost IRF. Kakos mo zabrinutost IRF prenijeli ADFD, objašnjeno nam je da je riječ o tipskom ugovoru koji se koristi u 63 zemlje i koji se dopunjaje sa dodacima/sekcijama ugovora. Dio ovog člana odnosi se na situacije kada se sredstva koriste za nastavak prethodno započetih radova koji se baziraju na zaključenim ugovorima ili se odnose na finansiranje projekata koji su već započeti.

Naravno da je predviđen javni poziv, kojim se jasno utvrđuju kriterijumi za dodjelu ovih sredstava, što je sve precizno navedeno u Project Operational Manual-u.

Komentar 10 – “Na dodjeljivanje Ugovora za realizaciju Projekta i nadzor na Projektom primjenjuju se postupci javnog nadmetanja, uz saglasnost ADFD. Na ovaj način dovodi se u pitanje složenost i vrijeme realizacije postupka javnog nadmetanja, a samim tim i vrijeme realizacije projekta za krajnjeg korisnika.”

Pogrešno je tumačenje ovog člana. Njegova suština je u tome da se procedure dodjele sredstava usklade sa međunarodnim procedurama, a ne da se IRF ili PIU upušta u pojedinačne nabavke po međunarodnim tenderima. To je upravo razlog zbog kojeg se ovaj projekat realizuje preko Direktorata za plaćanje koji ima razrađene međunarodne procedure. Iste su bile predmet revizije međunarodnih revizorskih institucija. Bez takvih postupaka/procedura ovaj Direktorat ne bi bio u mogućnosti da realizuje projekte sa Svjetskom bankom i Evropskom komisijom.

Dodatno, dobili smo razjašnjenje od ADFD da se ovaj član odnosi na slučajeve finansiranje projekata prevashodno u oblasti infrastrukture koji podrazumijevaju obavezu međunarodnog oglašavanja za nabavku opreme u cilju veće transparentnosti. Za do sada predložene projekte ovaj član nije primjenjiv.

Komentar 11 – “IRF je dužan da obezbijedi dodatna sredstva ukoliko je to potrebno za finansiranje Projekta i to pod uslovima koje ADFD mora prethodno da odobri.”

Komentar nije razumljiv, jer da bi sredstva uopšte bila odobrena, PIU provjerava kroz administrativnu i terensku proceduru ispunjenost uslova za početak investicije (građevinska dozvola, tereti i ograničenja, itd). Ovo tumačenje dodatno pojačano članom 5.8.

Dodatno, značenje člana 5.9 je pogrešno interpretirano. Naime, ADFD ovim članom ne preuzima obavezu dodatnog finansiranja, ali ostavlja mogućnost Investiciono-razvojnom fondu da, ukoliko želi, obezbijedi dodatna sredstva za finansiranje projekta.

Komentar 12 – “Da li je IRF u obavezi da da kolateral za kredit?”

Zakonom o budžetu za 2015. utvrđene su garancije za Abu Dhabi Fond za razvoj u visini od 50 miliona EUR. To je kolateral za ovaj kredit. IRF ne daje dodatni kolateral.

Komentar 13 – “sva imovina fonda biće izuzeta od nacionalizacije i konfiskacije”

Komentar nije na mjestu, jer se zamrzavanje ili konfiskacija imovine ne odnosi na IRF, već na imovinu koju finansira ADFD. Dakle, zaštita se odnosi na ADFD koji je u ovom ugovoru “Fond”, a ne IRF koji je u ovom ugovoru “Zajmoprimec”.

Komentar 14 – “Prava i obaveze Zajmoprimeca i Fonda po osnovu ovog Ugovora važeće su i izvršive u skladu sa njihovim uslovima, nezavisno od lokalnih zakona kojima je propisano drugačije. Ni Zajmoprimec ni Fond nemaju pravo da u bilo kojim okolnostima tvrde da je neka odredba ovog Ugovora nevažeća ili neizvršiva iz bilo kojeg razloga. Da li je ovo pravno moguće realizovati?”

Ugovor jasno propisuje prava i obaveze ugovornih strana po osnovu ovog Ugovora. Smisao ovog člana jeste da se obostrano zaštite ugovorne strane i realizuju ugovor u skladu sa njegovim osnovnim ciljem: razvoj poljoprivrede, kao i da se izvrši vraćanje kredita.

Komentar 15 – pitanje arbitraže

Razumijemo mišljenje IRF po pitanju arbitraže. Koliko je nama poznato, gotovo svi kreditni ugovori, kao arbitražu imaju ili zemlju koja daje kreditna sredstva ili obostrano usaglašen međunarodni arbitražni sud. Naravno da je su naša očekivanja da se ugovor realizuje na način da ne dođe do arbitraže. Ovo je dio ponuđenog paketa i ugovorna odrednica koju ADFD nije želio da prihvati, iako je to traženo sa naše strane.

* *
*

Dopustite mi sada da nakon pojedinačni komentar dam osvrt na širi kontekts.

2. Opšti dio

Abu Dabi Fond za razvoj (ADFD) predstavlja globalno jednu je od najaktivnijih organizacija kada je u pitanju pružanje razvojne pomoći. Fond je osnovan od strane Vlade Ujedinjenih Arapskih Emirata (UAE) kao tijelo koje je odgovorno za upravljanje pomoći u drugim zemljama. Tokom godina, obim aktivnosti ADFD

je proširen na pružanje pomoći zemljama u razvoju, kao i poboljšanje životnog standarda u zemljama koje koriste sredstva Fonda. Fond realizuje programe podrške u 63 zemlje širom svijeta.

Primarna uloga Fonda je pružanje kreditne podrške zemljama u razvoju. Osnovni cilj Abu Dabi Fonda za razvoj je pružanje kreditne podrške za održive projekte, koje imaju za cilj jačanje strateških sektora pojedinih zemalja, stimulaciju investicija i kreiranje novih radnih mesta. Jedan od ciljeva Abu Dabi Fonda za razvoj je poboljšanje životnih standarda stanovništva, gdje se Fond fokusira na sektore koji utiču na svakodnevni život, od infrastrukture, preko poljoprivrede, pa do edukacije i zdravlja.

Inicijalni razgovori sa ADFD obavljeni su tokom zvanične posjete delegacije Crne Gore Abu Dabiju (februar 2013), koju je predvodio Predsjednik Vlade Milo Đukanović. U direktnom razgovoru sa predstavnicima ADFD zaključeno je da se razmotre mogućnosti za odobravanje povoljnijih kredita za sektore poljoprivrede i finansija. Nakon intenzivne komunikacije tokom narednih devet mjeseci, više urađenih pojedinačnih feasibility studija i dvije posjete predstavnika ADFD Crnoj Gori, u novembru 2013. Upravni odbor ADFD donio je odluku o alokaciji 50 miliona USD za podršku projektima u oblasti poljoprivrede u Crnoj Gori. Ponuđena je kamatna stopa od 4%, grejs period u trajanju od 3 godine i rok vraćanja kredita 12 godina.

Po dobijanju prve ponude, komunikacija je nastavljena u pravcu poboljšanja ponuđenih uslova kreditiranja, što je rezultiralo dobijanjem nove ponude u februaru 2014. godine. Ponuđeni su bolji uslovi: kamatna stopa od 3,5%, grejs period u trajanju od 3 godine i rok vraćanja kredita 14 godina.

U martu 2014. godine u zvaničnoj posjeti Crnoj Gori boravio je Ministar spoljnih poslova i potpredsjednik ADFD, gospodin Sheikh Abdullah bin Zayed Al Nahyan. Tokom razgovora sa gospodinom Al Nahyan ukazali smo na slučajeve povoljnijih uslova kreditiranja koje za pojedine zemlje odobrava ADFD. Iako svjesni da Crna Gora, po stepenu svog sadašnjeg nivou razvijenosti, nije u takvoj grupi zemalja, ADFD prihvatio je date sugestije koje su se odnosile na sadašnji stepen razvijenosti poljoprivrede u Crnoj Gori i odobrio finalnu ponudu za kredit: kamatna stopa 2,5%, grejs period do 4 godine i rok vraćanja kredita do 17 godina. Finalna ponuda potvrđena je odlukom Upravnog odbora ADFD u junu 2014.

Dakle, evidentno je da je tokom intenzivne komunikacije ponuda značajno poboljšana u sva tri elementa: od kamatne stope (prvobitno ponuđenih 4,0% zamijenjeno je sa 2,5%), preko grejs perioda koji je sa 3 produžen na 4 godine do ročnosti kredita (od prvobitno ponuđenih 12 godina do finalno odobrenih 17 godina). Troškovi obrade kredita ostali su nepromijenjeni i iznose 0,5%. Ne treba posebno isticati značaj dužine grejs perioda i roka otplate za sektor kakav je poljoprivreda. Ovakvi rokovi imaju i veći značaj od kamatne stope.

Kao što Vam je poznato, Ministar fiansijski predložio je da ugovorna strana bude Investiciono-razvojni fond. U pripremi modela finansiranja korišten je model koji je prepoznat kao uobičajena praksa u dosadašnjoj saradnji sa Svjetskom bankom (projekat MIDAS) i u saradnji sa Evropskom komisijom (projekat IPARD-like). Usvajanjem Zakona o budžetu za 2015. stekli su se uslovi za potpisivanje ugovora sa ADFD.

Imajući u vidu da je razvoj poljoprivrede, posebno proizvodnja hrane, jedan od prioriteta politike Vlade Crne Gore, osnovni cilj projekta Abu Dhabi to Montenegro Agricultural Support (ADMAS) je podrška povećanju primarne poljoprivredne proizvodnje i prerade Crnoj Gori. Dodatno, projekat ima za cilj jačanje konkurentnosti u sektoru poljoprivrede. Ispunjene ovog cilja zahtijeva ne samo povećanje svih elemenata u lancu proizvodnje i snabdijevanja, već i mnogo veći stepen usklađenosti proizvodnje i prerade. Projekat će doprinijeti održivom korišćenju prirodnih resursa i poboljšanje životnog standarda u ruralnim područjima.

Realizacijom projekta ADMAS obezbjediće se dugoročno finansiranje za poljoprivredne proizvođače u Crnoj Gori, sa prihvatljivim kamatama i razumnim grejs periodom. Uslovi kredita omogućiti ne samo nove investicije zasnovane na modernim tehnologijama, već i kreiranje novih radnih mesta, dostizanje standarda i postepeni rast izvoza.

Poslednjih godina evidentirani su razvojni trendovi kod primarne poljoprivredne proizvodnje i sektora prerade. Međutim, spoljnotrgovinski deficit i dalje je značajan kako zbog uvoza sirovina za dalju preradu, tako i zbog rasta tražnje za finalnim prehrambenim proizvodima koji se još uvjek ne proizvode u Crnoj Gori i malog izvoza crnogorskih poljoprivrednih proizvoda.

Očekivani efekti projekta ADMAS po završetku investicionog ciklusa su:

- otvaranje oko 2.000 novih radnih mjeseta (direktno i indirektno);
- povećanje stepena primarne proizvodnje od 5%;
- povećanje stepena prerade i rast prerađivačkog sektora (proizvodnja hrane 7,5%);
- dostizanje standarda neophodnih za rast izvoza;
- povećanje produktivnosti i konkurentnosti;
- smanjenjem uvoza i rast izvoza poljoprivrednih proizvoda – smanjenje trgovinskog deficita za 6%;

Dodatno, realizacijom projekta osvariće se:

- bolje povezivanje sa turističkim sektorom kako bi se postigao tzv "tiji" izvoz;
- uvođenje novih zdravstvenih, bezbjednosnih i tržišnih standarda, stvorice preduslove za veći izvoz;
- bolji kvalitet, prije svega organske proizvodnje.

3. Zaključak

Mišljenje Ministarstva poljoprivrede je da kreditni aranžman treba gledati u cijelini. Važan dio ovog aranžmana čine grejs period, rok vraćanja kredita, mogućnost izvoza, tj. širenje tržišta ka UAE, itd, a ne samo valutni rizik ili trošak obrade kredita.

Takođe, cijenimo da je veoma važan momenat kada predmetan sredstva treba učiniti dostupnima poljoprivrednim proizvođačima, prije svega imajući u vidu opredijeljenosti Vlade Crne Gore usmjerene na otvaranje novih radnih mjeseta, povećanje proizvodnje i rast izvoza, kao i činjenicu da je poljoprivreda prepoznata kao jedan od tri strateška razvojna prioriteta.

U slučaju da nakon dostavljenih razjašnjenja imate dodatnih dilema, slobodno me kontaktirajte.

S poštovanjem,
P. Ivanović
Petar Ivanović
Ministar poljoprivrede i ruralnog razvoja

Prilog 1.

Investiciono-razvojni fond
Crne Gore A.D.

Broj: 02-01001-659/1

Podgorica 18.02.2015.godine

Ministarstvo finansija

N/r dr Radoju Žugiću, Ministru

Poštovani gdine Žugiću,

Dostavljam Vam prevod Ugovora sa Abu-Dabi Fondom, koji je ovjeren od strane stavnog sudskog tumača za engleski jezik.

Srdačan pozdrav,

Predsjednik Odbora direktora

FOND ZA RAZVOJ ABU DABIJA

Ugovor o kreditu

između

Razvojnog fonda Vlade Crne Gore

i

Fonda za razvoj Abu Dabija

za finansiranje

podrške sektoru poljoprivrede

Sadržaj

strana

• Ugovor o kreditu	3
• Značenja termina	4
• Kredit i uslovi kredita	5
• Valuta	6
• Povlačenje i korišćenje sredstava kredita	7
• Posebne obaveze	8
• Otkaz i suspenzija dejstva	11
• Izvršivost ovog Ugovora; neostvarivanje prava, arbitraža	13
• Razno	15
• Datum stupanja na snagu, prestanak važenja	16
• Adrese	17

Ugovor o kreditu

Ovaj Ugovor je zaključen dana 20... godine, u Abu Dabiju, između Razvojnog fonda Vlade Crne Gore (u daljem tekstu: **Zajmoprimec**) i Fonda za razvoj Abu Dabija (u daljem tekstu: **Fond**).

S obzirom na to da je Zajmoprimec tražio od Fonda da učestvuje u finansiranju podrške sektoru poljoprivrede, kako je bliže opisano u Prilogu II ovog Ugovora (u daljem tekstu: **Projekat**); i

s obzirom na to da je cilj Fonda da doprinese razvoju privrede u arapskim, afričkim, azijskim i drugim državama u razvoju obezbeđivanjem kredita koji su potrebni za realizaciju njihovih razvojnih projekata; i

s obzirom na to da je Fond uvjeren u valjanost i izvodljivost Projekta, kao i u njegov značaj za razvoj privrede Zajmoprimeca; i

s obzirom na to da se Fond, u cilju ostvarenja gore navedenog, saglasio da Zajmoprimecu odobri Kredit pod uslovima navedenim u ovom Ugovoru;

ugovorne strane su se sporazumjele o sljedećem:

Član 1.

Značenja termina

1. Ukoliko kontekst ne zahtijeva drugačije, sljedeći izrazi imaju sljedeća značenja kada su upotrijebljeni bilo gdje u ovom Ugovoru ili u bilo kojem njegovom prilogu:
 - a. Termin "Projekat" znači projekat ili projekti ili programi ili programi za koje se daje kredit, kako je opisano u Prilogu II ovog Ugovora, uz sve izmjene i dopune tog opisa koje Fond i Zajmoprimec sporazumno izvrše.
 - b. Termin "Roba" znači oprema, nabavke i usluge koje su potrebne za Projekat. Kada god se vrši upućivanje na troškove bilo koje robe, smatra se da ti troškovi obuhvataju i troškove uvoza te robe na teritoriju Zajmoprimeca.
 - c. Termin "Korisnik" znači Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja.

Član 2.

Kredit i uslovi kredita

1. Fond je saglasan da Zajmoprímcu, pod uslovima navedenim u ovom Ugovoru ili uslovima koji pozivanjem čine njegov sastavni dio, pozajmi iznos ekvivalentan iznosu od 183.650.000 (stotinu osamdeset i tri miliona šest stotina i pedeset hiljada) emiratskih dirhama.
2. Zajmoprímac plaća kamatu po stopi od dva i po procenta (2,5%) godišnje na povučeni i preostali iznos glavnice kredita. Kamata se obračunava od odgovarajućih datuma povlačenja iznosa.
3. Zajmoprímac plaća naknadu za pokriće administrativnih troškova obrade kredita po stopi od pola procenta (0,5%) godišnje na povučeni i preostali iznos glavnice kredita.
4. Naknada za posebne obaveze koje Fond preuzima na zahtjev Zajmoprímaca u skladu sa stavom 2. člana 4. ovog Ugovora plaća se po stopi od pola procenta (0,5%) godišnje na preostali iznos svake takve posebne obaveze.
5. Kamata i druge naknade obračunavaju se na osnovu godine od 360 dana sa dvanaest mjeseci od po 30 dana za sve periode kraće od pola godine.
6. Zajmoprímac otplaćuje glavnici kredita u skladu sa planom amortizacije koji je dat u Prilogu I ovog Ugovora, s tim da je period otplate trinaest godina, kojem prethodi četiri godine grejs perioda.
7. Kamata i ostale naknade dospijevaju za naplatu polugodišnje 1. marta i 1. septembra svake godine.
8. Zajmoprímac ima pravo da, po izmirenju cijelokupne prispejele kamate i svih ostalih naknada i uz dostavljanje prethodnog obavještenja Fondu najmanje 45 dana unaprijed, izvrši prijevremenu otplatu:
 - a. cijelokupnog iznosa glavnice kredita koji u tom trenutku nije izmiren, ili
 - b. dijela iznosa glavnice kredita koji u tom trenutku nije izmiren.
9. Glavnica kredita, kao i kamata i druge naknade po osnovu kredita plaćaju se u Abu Dabiju ili na mjestima koja Fond na razuman način zahtijeva.

Član 3.

Valuta

1. Povlačenje sredstava kredita, njegova otpłata, plaćanje kamate i drugih naknada i svi obračuni finansijskih transakcija koje se odnose na ovaj Ugovor, vrše se u emiratskim dirhamima.
2. Na zahtjev Zajmoprimca i postupajući kao njegov zastupnik, Fond kupuje svaku valutu koja Zajmoprimcu bude potrebna za plaćanje ili nadoknadu troškova robe koja se finansira iz kredita, u skladu sa ovim Ugovorom. Iznos kredita koji se u tom slučaju smatra povučenim jednak je iznosu u emiratskim dirhamima koji je potreban za kupovinu te strane valute.
3. Fond može, na zahtjev Zajmoprimca i postupajući kao njegov zastupnik, da kupi određeni iznos emiratskih dirhamama koji je potreban za poravnanje u skladu sa stavom 1. ovog člana, u bilo kojoj stranoj valuti ili valutama koje su prihvatljive za Fond.
4. Kad god je za potrebe ovog Ugovora potrebno odrediti vrijednost jedne valute u odnosu na drugu valutu, tu vrijednost određuje Fond na razuman način.

Član 4.

Povlačenje i korišćenje sredstava kredita

1. Zajmoprimac ima pravo da iz kredita povlači iznose koji su potrebni, u skladu sa odredbama ovog Ugovora.
2. Nije dozvoljeno povlačenje nikakvih iznosa iz kredita na račun troškova koji su nastali prije stupanja ovog Ugovora na snagu, osim u slučaju da se Fond sa tim saglasi.
3. Na zahtjev Zajmoprimca i pod uslovima sa kojima se saglase Zajmoprimac i Fond, Fond može da preuzme posebne obaveze u pisanoj formi radi plaćanja iznosa Zajmoprimcu ili drugim stranama za troškove nabavke robe koja se finansira po osnovu ovog Ugovora, bez obzira na bilo kakvo suspenzija dejstva ili otkaz.
4. Kada Zajmoprimac želi da povuče određeni iznos kredita ili da traži od Fonda preuzimanje posebne obaveze u skladu sa prethodnim stavom, Zajmoprimac Fondu podnosi zahtjev na obrascima koje je propisao Fond, sa priloženom potrebnom dokumentacijom, s tim da se, ako je povlačenje izvršeno ili je posebna obaveza preuzeta prije podnošenja zahtjeva ili prateće dokumentacije, isti se na gorenaveden način dostavljaju neposredno nakon toga.
5. Svaki zahtjev za povlačenje i prateća dokumentacija i drugi dokazi moraju da imaju odgovarajuću formu i sadržinu na osnovu kojih Fond može da se uvjeri da Zajmoprimac

ima pravo da iz kredita povlači iznos za koji je podnijet zahtjev, kao i da će iznos koji će biti povučen iz kredita biti upotrijebljen samo u svrhe utvrđene ovim Ugovorom.

6. Zajmoprimac sredstva kredita koristi isključivo za finansiranje razumnih troškova nabavke robe i usluga koje su potrebne za realizaciju Projekta, kako je navedeno u Prilogu II. Postupci nabavke te robe i usluga utvrđuju se ugovorom između Fonda i Zajmoprimeca.
7. Zajmoprimac obezbjeđuje da se sva roba koja se finansira iz sredstava kredita koristi isključivo u realizaciji Projekta.
8. Fond plaćanje iznosa koje Zajmoprimac ima pravo da povuče iz kredita vrši Zajmoprimecu ili po njegovom nalogu.
9. Pravo Zajmoprimeca na povlačenje iz kredita ističe 31.12.2018. godine, ili na drugi datum koji kasnije mogu da dogovore Zajmoprimac i Fond.

Član 5.

Posebne obaveze

1. Zajmoprimac sredstva kredita stavlja na raspolaganje Korisniku pod uslovima koji su prihvatljivi za Fond.
2. Zajmoprimac i Korisnik su zaduženi za realizaciju i upravljanje Projektom u skladu sa odredbama ovog Ugovora i saglasno zahtjevima koji se odnose na upravljanje komunalnim preduzećima i načelima dobre inženjerske, finansijske i tehničke prakse.
3. U cilju efikasnog sprovođenja Projekta, Zajmoprimac i Korisnik preduzimaju potrebne mјere da se, u roku od šest sedmica od dana zaključenja Ugovora, ili do drugog datuma koji bude određen u dogовору са Fondom, formira Jedinica za sprovođenje projekta (PIU), koja će biti zadužena za upravljanje Projektom i njegovu realizaciju. Aktivnosti i procedure u sklopu Projekta se zasnivaju na ADMAS Priručniku za projekte (POM - Project Operation Manual), kako predloži Korisnik, i odobri Fond. Na čelu Jedinice za sprovođenje projekta nalazi se kvalifikovan i iskusan menadžer ili inženjer koga Fond smatra prihvatljivim, a Jedinica se sastoji od adekvatnog lokalnog tehničkog, računovodstvenog i administrativnog osoblja koje Fond smatra zadovoljavajućim. Zajmoprimac će, u najboljem interesu Projekta, obezbijediti PIU odgovarajuće resurse, finansijska sredstva, objekte i dati joj potrebna ovlašćenja kako bi se obezbijedila pravilna koordinacija i povezivanje radi uspješne realizacije projektnih radova.
4. Prilikom obavljanja radova i vršenja nadzora nad Projektom, Zajmoprimac ili Korisnik angažuju ili obezbjeđuju angažovanje inženjera - konsultanata (ili drugih potrebnih konsultanata) koji su prihvatljivi za Fond i pod uslovima koje Fond smatra zadovoljavajućim.

5. Zajmoprimac i Korisnik Fondu dostavljaju ovjerene kopije svih ugovora koji su zaključeni prije potpisivanja ovog Ugovora u vezi sa realizacijom Projekta i nadzorom nad Projektom.
6. Dodjeljivanje ugovora za realizaciju Projekta i nadzor nad Projektom podliježu postupcima međunarodnog javnog nadmetanja, uz saglasnost Fonda.
7. Zajmoprimac preduzima odgovarajuće mјere kako bi stekao vlasništvo nad zemljištem ili prava na zemljište, u skladu sa zahtjevima realizacije Projekta.
8. Zajmoprimac inženjeru-konsultantu i izvođaču predaje lokaciju Projekta bez ikakvih prepreka i obezbjeđuje odgovarajući pristup lokaciji.
9. U slučaju da se ispostavi da su iznosi izdvojeni za finansiranje Projekta nedovoljni u odnosu na procijenjene troškove realizacije, Zajmoprimac preduzima potrebne radnje kako bi obezbijedio dodatne iznose koji su potrebni za završetak realizacije, pod uslovima koje Fond mora prethodno da odobri.
10. Zajmoprimac Fondu odmah po izradi dostavlja studije, planove i specifikacije Projekta i dinamiku njegove realizacije, kao i sve materijalno značajne izmjene koje u njima budu naknadno izvršene, na način na koji Fond to povremeno zahtijeva.
11. Zajmoprimac vodi ili obezbjeđuje vođenje odgovarajućih evidencija na osnovu kojih mogu da se odrede robe i usluge koje se finansiraju iz sredstava kredita i koje otkrivaju na koji način su iste upotrijebljene u Projektu, da bi se predstavio napredak ostvaren u realizaciji Projekta (uključujući i troškove istog) i da bi se, u skladu sa odgovarajućim procedurama koje odgovaraju dobroj i ustaljenoj računovodstvenoj praksi, prikazalo poslovanje i finansijsko stanje organa koji sprovodi Projekat. Zajmoprimac pruža akreditovanim predstavnicima Fonda svaku razumnu mogućnost da obave posjete u svrhe koje su u vezi sa kreditom, da provjere napredovanje radova i da pregledaju sve relevantne evidencije i dokumente i dostavlja Fondu sve informacije koje Fond bude zahtijevao u vezi sa trošenjem sredstava kredita, realizacijom Projekta i finansijskim stanjem Zajmoprimca.
12. Korisnik se obavezuje da će, neposredno ili posredno, voditi i održavati Projekat, kao i sve prateće aktivnosti koje nijesu sastavni dio Projekta, ali su potrebne za njegovo pravilno funkcionisanje, u skladu sa načelima dobre inženjerske, finansijske i tehničke prakse.
13. Zajmoprimac i Fond ostvaruju punu saradnju kako bi obezbijedili ostvarivanje namjene kredita. U tom cilju, svaka ugovorna strana se obavezuje da će drugoj dostaviti sve informacije i izjave koje ona razumno zahtijeva u vezi sa opštim stanjem kredita. Zajmoprimac i Fond povremeno, preko svojih predstavnika, razmjenjuju gledišta o pitanjima u vezi sa namjenama kredita i njegovim servisiranjem. Zajmoprimac odmah obavještava Fond o bilo kakvom stanju koje ometa, ili prijeti ometanjem ostvarivanja namjene kredita (uključujući i svako značajnije povećanje troškova Projekta).
14. Obostrana je namjera Zajmoprimca i Fonda da nikakav spoljni dug nema prioritet u odnosu na kredit po osnovu založnog prava koje je nakon zaključenja ovog Ugovora uspostavljeno nad imovinom Zajmoprimca. U tom cilju, Zajmoprimac se obavezuje da, osim ako se Fond ne saglasi sa drugaćijim rješenjem, u slučaju uspostavljanja bilo kakvog založnog prava nad bilo kojom imovinom Zajmoprimca kao sredstva obezbjeđenja spoljnog duga, tim založnim pravom *ipso facto* jednako i srazmjerno obezbijedi plaćanje glavnice kredita, kamate i drugih naknada po osnovu kredita, te da se prilikom uspostavljanja tog založnog prava

unosi izričita odredba u tom cilju, s tim da se gore navedene odredbe ovog stava ne primjenjuju na:

- a. zalogu koja je uspostavljena nad imovinom u vrijeme njene kupovine isključivo kao sredstvo obezbjedenja za plaćanje kupovne cijene te imovine;
 - b. zalogu koja je uspostavljena nad komercijalnom robom kao obezbjedenje za dug koji dospijeva najviše godinu dana od dana kada je nastao i koji se plaća iz sredstava ostvarenih prodajom te komercijalne robe;
 - c. zalogu koja je uspostavljena u redovnim bankarskim poslovima, a služi kao sredstvo obezbjedenja duga koji dospijeva najviše godinu dana od dana kada je nastao.
15. Glavnica kredita, kamata na kredit i sve druge naknade plaćaju se bez odbitaka predviđenih zakonima Zajmoprimeca i bez bilo kakvih poreza koji su na snazi u skladu sa zakonima Zajmoprimeca. Ovaj Ugovor je oslobođen svih poreza, naknada i dažbina bilo koje vrste koje mogu da se nametnu prema važećim zakonima u zemlji Zajmoprimeca ili u vezi sa njegovim potpisivanjem, predajom ili zavodenjem, a Zajmoprimac plaća ili obezbjeđuje plaćanje svih poreza, naknada i dažbina, ako ih ima, nametnutih važećim zakonima u bilo kojoj državi u čijoj valuti je kredit plativ.
17. Glavnica kredita, kamata na Kredit i druge naknade u vezi sa kreditom plaćaju se bez ikakvih ograničenja predviđenih važećim zakonima u zemlji Zajmoprimeca.
18. Zajmoprimac osigurava ili obezbjeđuje da kod odgovornih osiguravača bude osigurana sva roba koja se finansira iz sredstava kredita. To osiguranje pokriva sve pomorske, tranzitne i druge opasnosti vezane za kupovinu i uvoz te robe na teritoriju Zajmoprimeca i njenu isporuku na lokaciju Projekta, na iznose koji su u skladu sa dobrim poslovnim praksama, pri čemu se osiguranje plaća u valuti u kojoj se plaća cijena osigurane robe, ili u slobodno konvertibilnoj valuti. Zajmoprimac vadi i održava, ili obezbjeđuje da kod pouzdanih osiguravača bude izvađeno i održavano osiguranje od rizika vezanih za Projekat, u iznosima koji su u skladu sa dobrim poslovnim praksama.
19. Zajmoprimac preduzima ili obezbjeđuje preduzimanje svih radnji koje su sa njegove strane neophodne za realizaciju Projekta i ne preduzima, niti dozvoljava preduzimanje bilo koje radnje koja bi sprječila ili ometala realizaciju ili funkcionisanje Projekta ili izvršenje bilo koje odredbe iz ovog Ugovora.
20. Zajmoprimac sva dokumenta, evidenciju, prepisku i sličan materijal Fonda smatra povjerljivima. Zajmoprimac Fondu obezbijeđuje puni imunitet od cenzure i provjere publikacija.
21. Sva imovina i prihodi Fonda izuzeti su od nacionalizacije, trajnog i privremenog oduzimanja.

Član 6

Otkaz i suspenzija dejstva

1. Zajmoprimac može dostavljanjem obavještenja Fondu da otkaže bilo koji iznos kredita koji Zajmoprimac nije povukao do dostavljanja takvog obavještenja, s tim da Zajmoprimac ne

može da na taj način otkaze iznos kredita za koji je Fond preuzeo posebnu obavezu u skladu sa stavom 2. člana 4. ovog Ugovora.

2. Ukoliko se neki od doljenavedenih događaja odigrao i traje i dalje, Fond može, dostavljanjem obavještenja Zajmoprimcu, da suspenduje pravo Zajmoprimca da povlači bilo koji iznos kredita:
 - a) u slučaju neizvršenja obaveza plaćanja cijelokupnog iznosa ili dijela iznosa glavnice ili kamate ili bilo kog drugog plaćanja koje se zahtijeva ovim Ugovorom ili bilo kojim drugim ugovorom o kreditu između Zajmoprimca i Fonda;
 - b) u slučaju neizvršenja od strane Zajmoprimca bilo koje druge obaveze ili dogovora iz ovog Ugovora;
 - c) u slučaju da je Fond privremeno, u cjelini ili djelimično, suspendovao pravo Zajmoprimca da povlači sredstva na osnovu bilo kog drugog ugovora o kreditu između Zajmoprimca i Fonda zbog neizvršavanja obaveza od strane Zajmoprimca;
 - d) u slučaju nastanka vanredne situacije uslijed koje je malo vjerovatno da će Zajmoprimac moći da izvrši svoje obaveze iz ovog Ugovora. Svaki takav događaj koji nastupi prije stupanja ovog Ugovora na snagu ima isto dejstvo kao da je nastupio nakon toga.
3. Pravo Zajmoprimca da povlači sredstva kredita ostaje u potpunosti ili djelimično suspendovano, u zavisnosti od slučaja, sve dok događaj ili događaji koji su doveli do te suspenzije ne prestanu da postoje ili dok Fond ne obavijesti Zajmoprimca da mu je ponovo odobreno pravo povlačenja sredstava, s tim da se, u slučaju dostavljanja obavještenja o ponovnom odobravanju prava na povlačenje, to pravo ponovo odobrava samo u obimu i pod uslovima koji su navedeni u tom obavještenju, a to obavještenje ne može da utiče ili ograniči ni jedno pravo, ovlašćenje ili pravno sredstvo koje je na raspolaganju Fondu u odnosu na bilo koji drugi kasniji događaj opisan u ovom stavu.
4. Ako se događaj naveden u stavu 2 tačka a prethodnog stava odigrao i nastavio da traje šezdeset dana od dana kada je Fond o tome obavijestio Zajmoprimca, ili ako se bilo koji događaj iz stava 2 tačke b, c i d odigrao i nastavio da traje devedeset dana od dana kada je Fond o tome obavijestio Zajmoprimca, Fond može, po svomahodenju, u bilo kom trenutku za vrijeme daljeg trajanja tog događaja, da proglaši glavnici kredita odmah dospjelom i plativom, nakon čega glavnica odmah postaje dospjela i plativa, bez obzira na bilo koji drugi član ovog Ugovora koji predviđa suprotno.
5. Ako je pravo Zajmoprimca da povlači sredstva kredita suspendovano u odnosu na bilo koji iznos kredita u neprekidnom trajanju od trideset dana, ali ako do dana koji je u stavu 9. člana 4. ovog Ugovora određen kao datum zaključivanja, bilo koji iznos kredita ostane nepovučen, Fond može dostavljanjem obavještenja Zajmoprimcu da ukine pravo Zajmoprimca na povlačenje tog iznosa. Po dostavljanju takvog obavještene, taj iznos kredita se otakuje.

6. Otkaz ili suspenzija dejstva od strane Fonda ne odnose se na iznose koji su predmet posebnih obaveza koje je Fond preuzeo u skladu sa stavom 2. člana 4. ovog Ugovora, osim u slučaju da je to izričito predviđeno tom obavezom.
7. Svaki otkaz primjenjuje se proporcionalno na dospijeće na preostali iznos glavnice kredita.
8. Nezavisno od otkaza ili suspenzije dejstva, sve odredbe ovog Ugovora ostaju u potpunosti na snazi, osim kada je ovim članom izričito predviđeno drugačije.

Član 7

Izvršivost ovog Ugovora; neostvarivanje prava; arbitraža

1. Prava i obaveze Zajmoprimeca i Fonda iz ovog Ugovora su važeća i izvršiva u skladu sa njihovim uslovima, nezavisno od lokalnih zakona kojima je propisano drugačije. Ni Zajmoprimec ni Fond nemaju pravo da u bilo kojim okolnostima tvrde da je neka odredba ovog Ugovora nevažeća ili neizvršiva iz bilo kojeg razloga.
2. Neostvarivanje bilo kojeg prava ili ovlašćenja koje ugovorna strana ima na osnovu bilo koje odredbe ovog Ugovora ne sprečava tu ugovornu stranu da to pravo ili ovlašćenje ostvaruje naknadno i ne tumači se kao odricanje od tog prava ili ovlašćenja. Isto tako, činjenica da je jedna ugovorna strana tolerisala neizvršavanje obaveza druge ugovorne strane ne sprečava prvu ugovornu stranu da naknadno preduzme bilo kakvu radnju koja joj je na raspolaganju u skladu sa ovim Ugovorom u vezi sa takvim neizvršavanjem obaveza.
3. Svi nesuglasice između strana ovog Ugovora i svaki zahtjev jedne strane u odnosu na drugu koji nastane na osnovu ovog Ugovora rješavaju se sporazumno. Ukoliko sporazumno rješenje nije moguće postići, nesuglasica ili zahtjev se upućuje Arbitražnom vijeću na rješavanje u skladu sa sljedećim odredbama ovog člana.
 - a) Arbitražno vijeće čine tri arbitra, od kojih jednog imenuje Zajmoprimec, drugog Fond, a treći (u daljem tekstu: sudija) se imenuje na osnovu dogovora strana. Ako ugovorne strane ne postignu dogovor u roku od 60 dana od početka arbitražnog postupka, sudiju imenuje generalni sekretar Arapske lige, na zahtjev bilo koje od ugovornih strana. U slučaju da bilo koja od ugovornih strana ne imenuje svog arbitra, i njega imenuje generalni sekretar Arapske lige na zahtjev druge ugovorne strane. U slučaju ostavke, smrti ili gubitka poslovne sposobnosti bilo kog arbitra, imenuje se nasljednik na isti način na koji je imenovan prvobitni arbitar.
 - b) Arbitražni postupak može pokrenuti bilo koja od ugovornih strana dostavljanjem obavještenja drugoj strani, u kojem jasno navodi prirodu nesuglasice ili zahtjeva koji se iznosi pred arbitražu, prirodu i obim pravnog sredstva koje se zahtijeva i ime arbitra kojeg je imenovala strana koja pokreće arbitražni postupak. Suprotna strana dostavlja

ime svog arbitra u roku od trideset dana od dostavljanja tog obavještenja. Arbitražno vijeće se sastaje u vrijeme i na mjestu koje odredi sudija. Nakon toga, Arbitražno vijeće određuje gdje i kada će zasijedati.

- c) Arbitražno vijeće utvrđuje svoj postupak rada tako da svakoj ugovornoj strani omogući pravično saslušanje. Arbitražno vijeće može da odluci o pitanjima koja su pred njega iznijeta ili u prisustvu ugovornih strana ili po automatizmu. Sve odluke donose se većinom glasova. Odluka se sačinjava u pisanoj formi i potpisuje je najmanje većina članova Arbitražnog vijeća. Svakoj ugovornoj strani dostavlja se potpisani primjerak arbitražne odluke. Svaka takva odluka donijeta u skladu sa odredbama ovog člana je konačna i obavezujuća za strane ovog Ugovora. Svaka ugovorna strana je dužna da poštuje svaku odluku Arbitražnog vijeća i da je se pridržava.
 - d) Arbitražno vijeće primjenjuje načela koja su uobičajena u skladu sa važećim zakonima Zajmoprimeca i Ujedinjenih Arapskih Emirata, kao i načela pravde i savjesnosti.
 - e) Svaka ugovorna strana snosi svoje troškove arbitražnog postupka, uključujući i naknade za rad arbitra kojeg je imenovala. Troškove rada Arbitražnog vijeća i sudije solidarno snose obije ugovorne strane. O svim pitanjima u vezi sa podjelom troškova Arbitražnog vijeća ili postupkom plaćanja tih troškova odlučuje Arbitražno vijeće.
4. Odredbe o arbitraži iz prethodnog stava imaju primat u slučaju bilo kakvih nesuglasica između strana ovog Ugovora i svih zahtjeva jedne strane u odnosu na drugu stranu po osnovi ovog Ugovora.
 5. Uručenje obavještenja ili pismena u vezi sa bilo kojim postupkom na osnovu ovog člana može da se vrši na način predviđen stavom 1. člana 8.

Član 8.

Razno

1. Sva obavještenja ili zahtjevi čije se dostavljanje zahtijeva ili je dozvoljeno u skladu sa ovim Ugovorom dostavljaju se u pisanoj formi. Ukoliko nije drugačije predvideno u stavu 3. člana 9, smatra se da je takvo obavještenje ili zahtjev propisno dato ili upućeno kada je lično uručeno ili dostavljeno poštom ugovornoj strani kojoj mora ili može da se dostavi, na adresu te strane koja je navedena u ovom Ugovoru, ili na drugu adresu koju je ta strana odredila u obavještenju drugoj strani.
2. Zajmoprimec dostavlja Fondu dovoljno dokaza o ovlašćenju jednog ili više lica koja će potpisivati zahtjeve iz člana 4. ovog Ugovora ili koja će, u ime Zajmoprimeca, preuzimati sve druge radnje ili potpisivati sva druga dokumenta čije se preuzimanje, odnosno potpisivanje od strane Zajmoprimeca zahtijeva ili dozvoljava ovim Ugovorom, kao i ovjeren karton deponovanih potpisa svih tih lica.

3. Sve radnje koje se zahtijevaju od Zajmoprimca ili su mu dozvoljene u skladu sa ovim Ugovorom, kao i sva dokumenta čije se potpisivanje zahtijeva od Zajmoprimca ili mu je dozvoljeno u skladu sa ovim Ugovorom, može da preduzima ili potpisuje ministar finansija Zajmoprimca, ili bilo koje drugo lice koje on za to pisanim putem ovlasti. Zajmoprimac može da se saglasi sa izmjenama ili dopunama odredbi ovog Ugovora dostavljanjem pismena koje je u ime Zajmoprimca potpisao njegov gore pomenuti predstavnik ili drugo lice koje je on za to pisanim putem ovlastio, pod uslovom da su, prema mišljenju tog predstavnika, te izmjene ili dopune razumne u datim okolnostima i neće dovesti do značajnijeg povećanja obima obaveza Zajmoprimca po osnovu ovog Ugovora. Fond može da prihvati potpis tog predstavnika ili drugog lica na svakom takvom pismenu kao odlučujući dokaz da je, prema mišljenju tog predstavnika, izmjena ili dopuna odredbi ovog Ugovora koja se tim pismenom vrši razumna u datim okolnostima i neće dovesti do značajnijeg povećanja obima obaveza Zajmoprimca po osnovu ovog Ugovora. Svi dopunski sporazumi koje ugovorne strane razmijene u vezi sa ovim Ugovorom ili u okviru njegovog izvršenja su obavezujući, sa istim dejstvom kao da su sastavni dio ovog Ugovora.

Član 9.

Datum stupanja na snagu; prestanak važenja

1. Ovaj Ugovor ne stupa na snagu dok Fondu ne budu dostavljeni odgovarajući dokazi o tome da su potpisivanje i predaja ovog Ugovora u ime Zajmoprimca propisno odobreni i potvrđeni svim potrebnim ustavnim radnjama.
2. Kao dio dokaza koji se dostavljaju u skladu sa prethodnim stavom, Zajmoprimac Fondu dostavlja mišljenje nadležnog organa koje pokazuje da je ovaj Ugovor propisno odobren, potvrđen i potписан i predat u ime Zajmoprimca, te da predstavlja važeći i obavezujući obavezu Zajmoprimca u skladu sa uslovima koje sadrži.
3. Ako Fond smatra da su dokazi koje je Zajmoprimac dostavio u vezi sa obavezujućim dejstvom ovog Ugovora zadovoljavajući, Fond pismom dostavlja Zajmoprimcu obavještenje o prihvatanju potrebnih dokaza. Ovaj Ugovor počinje da se primjenjuje i stupa na snagu na dan slanja tog pisma.
4. Ako sve radnje čije se izvršenje zahtijeva u stavu 1. ovog člana nijesu izvršene do isteka 120 dana od potpisivanja ovog Ugovora, ili drugog datuma o kojem se dogovore Fond i Zajmoprimac, Fond može u bilo kom trenutku nakon toga, po sopstvenom nahodenju, raskinuti ovaj Ugovor dostavljanjem obavještenja Zajmoprimcu. Po dostavljanju tog obavještenja, ovaj Ugovor i sve obaveze ugovornih strana po osnovu istog odmah prestaju da važe.

5. Ako i kada bude plaćen cijelokupan iznos glavnice kredita i sva pripadajuća kamata i naknade obračunate na kredit, ovaj Ugovor i sve obaveze ugovornih strana po osnovu istog odmah prestaju da važe.

Član 10.

Adrese

Za potrebe člana 8. stav 1, navode se sljedeće adrese:

Za Zajmoprimeca:

Nj.E. Radoje Žugić
Ministar finansija
Ministarstvo finansija
Crna Gora
Tel.: +382 20 242 835
Fax: +382 20 224 450

Za Fond:

Fond za razvoj Abu Dabija
P.O.Box 814, Abu Dhabi, U.A.E.
Tel.: 971-2-6677100
Fax: 971-2-6677070
Telex: 22287 FUND EM

Kao potvrdu navedenog, ovlašćeni zastupnici ugovornih strana, valjano ovlašćeni za tu svrhu, gore navedenog dana i godine potpisuju ovaj Ugovor i vrše njegovu predaju u tri originalna primjerka, od kojih svaki ima isto dejstvo.

Za Razvojni fond Vlade Crne Gore

Prof. dr Petar Ivanović
Ministar poljoprivrede i ruralnog razvoja

Prilog I

Plan amortizacije

Projekat podrške sektoru poljoprivrede

Crna Gora

Br. izmirenja	Datum dospijeća rata	Ukupan iznos dospjelih rata
1.	01.03.2019.	7.063.000,00
2.	01.09.2019.	7.063.000,00
3.	01.03.2020.	7.063.000,00
4.	01.09.2020.	7.063.000,00
5.	01.03.2021.	7.063.000,00
6.	01.09.2021.	7.063.000,00
7.	01.03.2022.	7.063.000,00
8.	01.09.2022.	7.063.000,00
9.	01.03.2023.	7.063.000,00
10.	01.09.2023.	7.063.000,00
11.	01.03.2024.	7.063.000,00
12.	01.09.2024.	7.063.000,00
13.	01.03.2025.	7.063.000,00
14.	01.09.2025.	7.063.000,00
15.	01.03.2026.	7.063.000,00
16.	01.09.2026.	7.063.000,00
17.	01.03.2027.	7.063.000,00
18.	01.09.2027.	7.063.000,00
19.	01.03.2028.	7.063.000,00
20.	01.09.2028.	7.063.000,00
21.	01.03.2029.	7.063.000,00
22.	01.09.2029.	7.063.000,00
23.	01.03.2030.	7.063.000,00
24.	01.09.2030.	7.063.000,00
25.	01.03.2031.	7.063.000,00
26.	01.09.2031.	7.075.000,00
Ukupno u AED		183.650.000

Prilog II

1. Ciljevi Projekta

Cilj Projekta je pružanje podrške rastu privrede Crne Gore kroz pružanje podrške sektoru poljoprivrede u postizanju bezbjednosti hrane i povećanju obima izvoza poljoprivrednih i životinjskih proizvoda na domaćem tržištu kroz:

1. podizanje konkurentnosti poljoprivrednih i životinjskih proizvoda na globalni nivo, fokusiranjem na kvalitet proizvoda,
2. povećanje izvoza na nova tržišta i diversifikaciju proizvoda,3. povećanje proizvodnje u cilju korišćenja novih tržišta u sektoru turizma.

2. Opis projekta

Projektne aktivnosti su organizovane u dvije glavne komponente:

Komponenta 1:

1. Obezbijediti dugoročno finansiranje za poljoprivredne proizvođače u Crnoj Gori, uz prihvatljive kamatne stope i razuman grejs period.
2. Savjetodavne usluge (SU) u cilju pružanja podrške realizaciji i monitoringu projekata.

Komponenta 2:

1. Nabavka mašina i fabrika i skladišta, poljoprivrednog zemljišta i svih proizvodnih usluga.
2. Izgradnja novih fabrika i imovine ili sanacija postojeće imovine u sektoru poljoprivrede.

3. Spisak robe

Komponenta	Iznos finansiranja u AED	Procenat finansiranja
1. Kreditna linija za podršku sektoru poljoprivrede	165.285.000	100%
2. Rezervna sredstva Projekta	18.365.000	
Ukupno	183.650.000	

STALNI SUDSKI TUMAČ

Sanja Rašović

ime i prezime

za engleski jezik,

postavljen rješenjem ministra pravde Crne Gore
broj: 03-5118/10 od 25.10.2010., potvrđujem da
je ovaj prevod vjeran originalu.

Troškovi prevoda iznose 1 €.

U Podgorici, dana 18.02.2015.god.

Pečat

Potpis

prilog :

INVESTICIONO-RAZVOJNI
FOND CRNE GORE A.D.

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Broj:08- 473
Podgorica, 5. mart 2015. godine

Broj 02-01002-1031/1
Podgorica, 10.03. 2015 god.

INVESTICIONO-RAZVOJNI FOND CRNE GORE AD
Gospodin Zoran Vukčević, predsjednik Odbora direktora

PODGORICA

U skladu sa Radnim zaključkom Vlade sa sjednice od 19. februara 2015. godine, kojim je Vlada odgodila verifikaciju Informacije o uslovima i načinu korišćenja sredstava iz kredita Abu Dabi fonda za razvoj, dr Radoje Žugić, ministar finansija, na sjednici od 26. februara 2015. godine, informisao je Vladu, da u ovom trenutku nije moguće obezbijediti ponudu koja će sadržati povoljnije uslove kreditiranja poljoprivrede u odnosu na ponudu Abu Dabi fonda za razvoj.

S tim u vezi, saopštio je usaglašeni pristup Ministarstva finansija, Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja i Investiciono-razvojnog fonda Crne Gore AD u vezi dva sporna pitanja koja se tiču ovog ugovora, a odnose se na troškove valutnog rizika i rizika odobrenja, odnosno procedure kreditnog rizika, a koji zahtijeva da se u ugovoru s Abu Dabi fondom izvrše određena preciziranja, kao i da se ugovorom između Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja i Investiciono razvojnog fonda Crne Gore AD definiše način sprovodenja tog ugovora.

Podržavajući ovako usaglašeni pristup, Vlada je zadužila Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja i Investiciono-razvojni fond Crne Gore AD da, za narednu sjednicu, Vladi dostave predlog korigovanog ugovora s Abu Dabi fondom za razvoj i predlog modela njegove realizacije, radi razmatranja i odlučivanja.

GENERALNI ŠEKRETAR
Žarko Sturanović

	Број 59 Година LXX	
	Педгорица, 30. децембар 2014.	

1406.

к
а
т
а
1
о

На основу члана 95 таčka 3 Ustava Crne Gore donosim

п
р
о

**УКЛАЗ
О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О БУДŽЕТУ ЦРНЕ ГORE
ЗА 2015. ГОДИНУ**

о

Проглашавам Закон о budžetu Crne Gore za 2015. godinu, koji je donijela Skupština Crne Gore 25. saziva, na sedmoj sjednici drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2014. godini, dana 27. decembra 2014. godine.

Broj: 01-1309/2.
Podgorica, 30. decembra 2014. godine

Predsjednik Crne Gore,
Filip Vujanović, s.r.

uključujući i nabavku uniformi. Ove izdatke Ministarstvo odbrane evidentiraće na izdacima: 4131 – Administrativni materijal, 4415 - Izdaci za opremu i 4416 – Izdaci za investiciono održavanje, kao prihod od sopstvene djelatnosti do visine njihovog ostvarenja.

Član 7

Izdaci potrošačkih jedinica u Tekućem budžetu koji se finansiraju iz kredita, i to:

- 1) Svjetske banke, za projekte:
 - a) „Energetska efikasnost u Crnoj Gori“;
 - b) „Institucionalni razvoj i jačanje poljoprivrede Crne Gore“ (MIDAS);
 - c) „Projekat katastra“ (LAMP);
 - d) „Projekat upravljanje industrijskim otpadom i čišćenje“ (HOT SPOTS) i
 - e) „Projekat za visoko obrazovanje, istraživanje i konkurentnost“;
- 2) Njemačke banke za razvoj (KfW):
 - a) „Program energetske efikasnosti u javnim zgradama“;
- 3) Banka za razvoj Savjeta Evrope za projekte:
 - a) Projekat rješavanja stambenih potreba građana pod povoljnim uslovima i

izvršavaće se u visini njihovog ostvarenja.

Kofinansiranje za „Projekat Katastra“ (Lamp) na poziciji 4147 - Konsultantske usluge, projekti i studije koja su planirana kod Ministarstva finansija, na programu: Uprava za nekretnine i kod Ministarstva održivog razvoja i turizma, na programu: Uredjenje prostora, gradevinarstvo i stambeni razvoj, izvršavaće se u visini neophodnoj za implementaciju navedenog projekta.

Član 8

Izdaci potrošačkih jedinica koji se finansiraju iz donacija izvršavaće se u visini njihovog ostvarenja.

Član 9

Ako službenici iz jedne potrošačke jedinice predu u drugu potrošačku jedinicu, istovremeno se vrši transfer sredstava za njihove bruto zarade, ostala lična pribor i pripadajući dio rashoda za materijal i usluge bez promjene ukupnog iznosa planiranih sredstava za navedene izdatke.

Član 10

Vlada će u 2015. godini, potpisati kreditne aranžmane ili će postati efektivni, u iznosu do 137.000.000,00 eura.

U skladu sa stavom 1 ovog člana, u toku 2015. godine Vlada će potpisati ili će postati efektivni sljedeći kreditni aranžmani:

- 1) sa Evropskom investicionom bankom, za projekt "Vodosnabdijevanje i otpadne vode", u visini do 10.000.000,00 eura;
- 2) sa Evropskom investicionom bankom, za projekt "Rehabilitacija puteva i zaobilaznice oko gradova", postaće efektivan iznos do 10.000.000,00 eura;
- 3) sa Svjetskom bankom, za projekt "Upravljanja i finansiranja zdravstvenog sistema i poboljšanja dostupnosti zdravstvenih usluga i finansijske održivosti sistema i izgradnje Infektivno – dermatološke klinike Kliničkog Centra Crne Gore", u visini do 12.000.000,00 eura;
- 4) sa Svjetskom bankom, za projekt "Unapređenja poreske administracije", u iznosu do 20.000.000,00 eura;
- 5) sa Svjetskom bankom, za projekt "Unapređenja upravljanja finansijama i dugom", u iznosu do 25.000.000,00 eura;

- 6) sa Njemačkom bankom za razvoj (KfW), za projekat "Vodosnabdijevanje i odvođenje otpadnih voda na crnogorskom primorju, faza V", postaće efiktivan iznos u visini do 10.000.000,00 eura;
- 7) sa Njemačkom bankom za razvoj (KfW), za projekat "Enegetska efikasnost u javnim ustanovama – Faza II", u visini do 20.000.000,00 eura, od čega će do 5.000.000,00 eura, biti efektivno u 2015. godini;
- 8) sa Bankom za razvoj Sjeverne Europe (CEB), u visini do 10.000.000,00 eura, za projekat rješavanja stambenih potreba građanja pod povećanim uslovima;
- 9) sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj za projekat "Unapređenje lokalnih puteva", u visini do 20.000.000,00 eura.

Vlada će u 2015. godini izdati garancije u ukupnom iznosu do 101.600.000,00 eura, uz obavezu obezbeđivanja kolaterala Državi Crnoj Gori i to:

- 1) za kreditni aranžman između Crnogorskog elektroprivrednog sistema (CGES) i Evropske banke za obnovu i razvoj, za projekat kabal Tivat – Pljevlja, u iznosu do 40.000.000,00 eura;
- 2) za projekat Crnogorskog fonda za solidarnu stambenu izgradnju "Stanovi solidarnosti", u visini do 5.000.000,00 eura, za koji će se kreditor utvrditi tokom 2015. godine;
- 3) za projekat Stambene zadruge radnika prosvjete Crne Gore „SOLIDARNO“ izgradnja stambenih jedinica za prosvjetne radnike Opštine Budva, u visini do 6.600.000,00 eura, za koji će se kreditor utvrditi tokom 2015. godine;
- 4) za projekat Investiciono-razvojnog fonda Crne Gore sa Abu Dabi Fondom, Razvoj poljoprivrede kroz podršku Abu Dabi Fonda (ADMAS), u visini do 50.000.000,00 eura.

Vlada Crne Gore će u toku 2015. godine preuzeti dug, u iznosu do 3.700.000,00 eura, za dug Montenegro Airlines-a.

Vlada se može kreditno zadužiti za kupovinu nekretnina, za potrebe Diplomatsko-konzularnih predstavništava, u visini do 10.000.000,00 eura, za koji će se kreditor utvrditi tokom 2015. godine.

Član 11

Vlada se u 2015. godini može zadužiti za iznos od 671.000.000,00 eura, od čega:

- za otplatu duga i otplatu obaveza iz prethodnog perioda, u iznosu od 399.000.000,00 eura;
- potrebe finansiranja izgradnje prioritetne dijelnice autoputa do iznosa od 206.000.000,00 eura;
- potrebe finansiranja ostatka budžetskog deficit-a do iznosa od 30.000.000,00 eura i
- potrebe izmirenja obaveza Fonda zdravstva i javnih zdravstvenih ustanova, u iznosu od 36.000.000,00 eura.

Sredstva će biti obezbeđena kroz emisiju obveznica na inostranom tržištu, izdavanje domaćih obveznica i/ili državnih zapisa ili kreditnim aranžmanima sa domaćim i inostranim finansijskim institucijama.

Vlada može, u 2015. godini radi zaštite od rizika kursnih i kamatnih promjena zaključiti svop ugovore i ugovore o kupovini derivata.

Vlada se može zadužiti za finansiranje projekta izgradnje autoputa „Bar – Boljari“, prioritetna dionica Smokovac – Uvač – Mataševac, kod Kineske Exim banke ili druge finansijske institucije do visine neophodne za implementaciju navedenog projekta.

Od ukupnog iznosa za projekat izgradnje autoputa, 85% sredstava, odnosno 943.991.500,00 US dolara, obezbiđeno je zaključenjem kreditnog aranžmana sa Kineskom Exim bankom, dok će preostalih 15%, biti obezbiđeno iz sopstvenih sredstava ili kroz emisiju obveznica na inostranom ili domaćem tržištu, emisijom državnih zapisa, ili zaključenjem kreditnih aranžmana sa domaćim ili inostranim finansijskim institucijama.

115.

Na osnovu člana 50 stav 6 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti ("Službeni list CG", br. 20/14 i 56/14) i čl. 10 i 11 Zakona o budžetu Crne Gore za 2015. godinu ("Službeni list CG", broj 59/14), Vlada Crne Gore, na sjednici od 29. januara 2015. godine, donijela je

ODLUKA

O ZADUŽIVANJU I DAVANJU GARANCIJA CRNE GORE ZA 2015. GODINU

("Sl. list Crne Gore", br. 06/15 od 10.02.2015)

Član 1

Država Crna Gora zadužuje se kod: Evropske investicione banke, za projekat "Rehabilitacija puteva i zaobilaznice oko gradova", u iznosu do 10.000.000,00 eura i projekat "Vodosnadbijevanje i otpadne vode", u iznosu do 10.000.000,00 eura; Svjetske banke, za projekat "Upravljanje i finansiranje zdravstvenog sistema i poboljšanja dostupnosti zdravstvenih usluga i finansijske održivosti sistema i izgradnje Infektivno-dermatološke klinike Kliničkog Centra Crne Gore", u iznosu do 12.000.000,00 eura, projekat "Unapređenje poreske administracije", u iznosu do 20.000.000,00 eura i projekat "Unapređenje upravljanja finansijama i dugom", u iznosu do 25.000.000,00 eura; Njemačke banke za razvoj (KfW), za projekat "Vodosnadbijevanje i odvođenje otpadnih voda na crnogorskom primorju, faza V", u iznosu do 10.000.000,00 eura i projekat "Energetska efikasnost u javnim ustanovama - Faza II", u iznosu do 20.000.000,00 eura; Banke za razvoj Savjeta Evrope, za projekat Rješavanje stambenih potreba građana pod povoljnijim uslovima", u iznosu do 10.000.000,00 eura; i Evropske banke za obnovu i razvoj, za projekat "Unapređenje lokalnih puteva", u iznosu do 20.000.000,00 eura.

Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada) se u 2015. godini može zadužiti u iznosu od 671.000.000,00 eura, od čega: za otplatu duga i otplatu obaveza iz prethodnog perioda, u iznosu od 399.000.000,00 eura, za potrebe finansiranja izgradnje prioritetne dionice autoputa do iznosa od 206.000.000,00 eura, za potrebe finansiranja ostatka budžetskog deficitia do iznosa od 30.000.000,00 eura i za potrebe izmirenja obaveza Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore i javnih zdravstvenih ustanova, u iznosu od 36.000.000,00 eura.

Sredstva iz stava 2 ovog člana će biti obezbijeđena kroz emisiju obveznica na inostranom tržištu, domaćih obveznica i/ili državnih zapisa ili kreditnim aranžmanima sa domaćim i inostranim finansijskim institucijama.

Vlada se može kreditno zadužiti za kupovinu nepokretnosti, za potrebe diplomatsko-konzularnih predstavništava, u iznosu do 10.000.000,00 eura.

Vlada može u 2015. godini, radi zaštite od rizika kursnih i kamatnih promjena, zaključiti swap ugovore i ugovore o kupovini derivata.

Vlada se može zadužiti za finansiranje projekta izgradnje autoputa "Bar -Boljari", prioritetna dionica Smokovac - Uvač - Matešovo, kod Kineske Exim banke ili druge finansijske institucije, do visine neophodne za implementaciju navedenog projekta.

Od ukupnog iznosa za projekat izgradnje autoputa, 85% sredstava, odnosno 943.991.500,00 US dolara, obezbijeđeno je zaključenjem kreditnog aranžmana sa Kineskom Exim bankom, dok će preostalih 15%, biti obezbijeđeno iz sopstvenih sredstava ili kroz emisiju obveznica na inostranom ili domaćem tržištu, emisijom državnih zapisa, ili zaključenjem kreditnih aranžmana sa domaćim ili inostranim finansijskim institucijama.

Način i uslovi pod kojima će se izvršiti zaduživanje, urediće se odgovarajućim ugovorima ili sporazumima sa kreditorima iz st. 1 do 7 ovog člana.

Član 2

Vlada će u 2015. godini izdati garancije, uz obavezu obezbjeđivanja kolateralala Državi Crnoj Gori, za: kreditni aranžman između Crnogorskog elektroprenosnog sistema (CGES) i Evropske banke za obnovu i razvoj za projekat "Kabal Tivat-Pljevlja", u iznosu do 40.000.000,00 eura, za projekat Crnogorskog fonda za solidarnu stambenu izgradnju "Stanovi solidarnosti", u iznosu do 5.000.000,00 eura, za projekat Stambene zadruge radnika prosvjete Crne Gore "SOLIDARNO" "Izgradnja stambenih jedinica za prosvjetne radnike Opštine Budva", u iznosu do 6.600.000,00 eura i za projekat Investiciono-razvojnog fonda Crne Gore sa Abu Dabi Fondom, "Razvoj poljoprivrede kroz podršku Abu Dabi Fonda (ADMAS)", u iznosu do 50.000.000,00 eura.

Davanje garancije za kredite iz stava 1 ovog člana, urediće se odgovarajućim ugovorima ili sporazumima.

Član 3

Vlada će u 2015. godini preuzeti dug od Montenegro Airlines, u iznosu do 3.700.000,00 eura.

Preuzimanje duga za obaveze iz stava 1 ovog člana, urediće se odgovarajućim ugovorom ili sporazumom.

Član 4

Ministarstvo finansija može, u cilju finansiranja budžetskog deficitia, uzimati kratkoročne pozajmice iz domaćih ili inostranih izvora i vršiti emisiju dugoročnih i kratkoročnih hartija od vrijednosti.

Kratkoročne pozajmice i hartije od vrijednosti iz stava 1 ovog člana, mogu se koristiti u cilju obezbjeđivanja likvidnosti, najduže 12 mjeseci, nezavisno od granice godišnjeg porasta duga utvrđene Zakonom o budžetu Crne Gore za 2015. godinu.

Član 5

Sredstva za vraćanje kredita iz člana 1 st. 1 do 7 i člana 3 stav 1 ove odluke, obezbijediće se u budžetu Crne Gore prema dinamici otplate utvrđene ugovorima ili sporazumima iz člana 1 stav 8 i člana 3 stav 2 ove odluke, sa pripadajućim kamataima i drugim predviđenim troškovima kreditiranja.

Član 6

O sprovođenju ove odluke staraće se Ministarstvo finansija.

Član 7

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 08-72

Podgorica, 29. januara 2015. godine

Vlada Crne Gore

Predsjednik,

Milo Đukanović, s.r.

INVESTICIONO-RAZVOJNI
FOND CRNE GORE A.D.

Broj 02-01002-590/1

Podgorica, 13.02.2015. god.

Br: 06 - S/1
Podgorica, 13.02.2015. godine

INVESTICIONO RAZVOJNI FOND CRNE GORE AD
n/r predsjednika Odbora direktora, g-dina dr Zorana Vukčevića

PODGORICA

Poštovani g-dine Vukčeviću,

Povodom Vašeg dopisa, br. 02-01001-506/1, od 09.02.2015. godine, koji se odnosi na analizu Ugovora o zajmu sa Fondom za razvoj Abu Dabija, Ministarstvo finansija razmotrilo je predmetni Ugovor, kao i komentare i mišljenje Investicion razvojnog fonda AD (IRF), i u vezi sa tim obavještavamo Vas sledeće:

Ministarstvo finansija saglasno je sa komentarima i primjedbama koje je IRF istakao u svom dopisu. U pogledu određivanja samih strana potpisnica Ugovora, navodimo da je Zakonom o budžetu za 2015. godinu („Službeni list Crne Gore“, br 59/14) predviđeno da će Vlada Crne Gore izdati garanciju na navedeni aranžman između IFR i Abu Dabi fonda, zbog čega se, u navedenom aranžmanu, Ministarstvo finansija ne može javiti kao Zajmoprimec, već samo kao izdavalac garancije.

Vezano za odredbe Ugovora koje se odnose na samu cijenu, kamatnu stopu, naknade (fees) i druge troškove aranžmana, smatramo da je navedeno pitanje predmet pregovora između ugovornih strana, i da IRF u tom postupku treba da nastoji da postigne što bolje uslove, kako bi sama cijena kredita bila niža.

Kada govorimo o valuti u kojoj je izražen kredit, smatramo da postoji velik rizik za povećanje troškova aranžmana, imajući u vidu da je kredit izražen u dirhamima koji se vezuje za US dolar. Analizirajući situaciju na tržištu valuta i kursne promjene, odnosno neizvjesnost koju nosi otplata kredita u drugoj valutu, smatramo da bi obavezno trebalo izvršiti konverziju valute kredita u euro. Međutim, pomenutom konverzijom povećali bi se troškove aranžmana, što bi, kada se uzmu u obzir svi izdaci koje implementacija kredita nosi sa sobom, povećalo cijenu aranžmana za krajnjeg korisnika kredita.

Istovremeno, obavještavamo Vas da Država nije u mogućnosti da prihvati valutni rizik i da snosi troškove konverzije valute u euro, kao ni da preduzima aktivnosti u cilju konverzije. Isto tako, smatramo da valutni rizik ne bi trebalo prenijeti na krajnjeg korisnika, pogotovo kada se uzmu u obzir skorašnje aktivnosti u Parlamentu Crne Gore po pitanju kursnih razlika za kreditne aranžmane koji su odobreni u CHF (švajcarski franak).

S poštovanjem,

81000 Podgorica, ul. Stanka Dragoevića br. 2
tel: +382 20 242 835; fax: +382 20 224 450; e-mail: mf@mif.gov.me

Ugovor o poslovnoj saradnji

Zaključen između:

1. **Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja Crne Gore**, Rimski trg br. 46 Podgorica, koga zastupa prof. dr Petar Ivanović, Ministar (u daljem tekstu: **Ministarstvo**), i
2. **Investiciono-razvojnog fonda Crne Gore A.D.**, Bulevar Sv. Petra Cetinjskog 126/I Podgorica, koga zastupa dr Zoran Vukčević, Predsjednik Odbora direktora (u daljem tekstu: **Fond**)

Preamble

Na osnovu Ugovora o zajmu br. 02-01002-2555/1 od 05.06.2015. godine zaključenog između Razvojnog fonda Abu Dabija, Investiciono-razvojnog fonda Crne Gore A.D. i Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja Crne Gore (u daljem tekstu: **Ugovor o zajmu**), a radi podrške razvoju poljoprivrede Crne Gore, bliže se preciziraju prava i obaveze Ministarstva kao Korisnika sredstava iz Ugovora o zajmu i Fonda kao Zajmoprimca.

Član 1

Ugovorne strane saglasne su da shodno Ugovoru o zajmu, sva prava i obaveze u vezi sa raspolaganjem sredstvima zajma vrši Ministarstvo.

Član 2

Fond i Ministarstvo saglasni su da se kreditna podrška realizuje na način da Ministarstvo zaključuje i realizuje Ugovore o kreditu sa krajnjim korisnicima, po pribavljenoj saglasnosti Jedinice za upravljanje projektom (PIU) i u skladu sa Operativnim priručnikom odobrenim od strane Razvojnog fonda Abu Dabija i zaključenim Ugovorom o zajmu.

Član 3

Obaveze Ministarstva

Ministarstvo je u obavezi:

- da vrši svu komunikaciju sa Razvojnim fondom Abu Dabija i usaglasi sve elemente vezane za realizaciju Ugovora o zajmu;
- da preduzima sve potrebne radnje prema Razvojnom fondu Abu Dabija u cilju nesmetane realizacije Ugovora o zajmu;

- da u saradnji sa Fondom i Razvojnim fondom Abu Dabija, objavi javni poziv za dodjelu kreditnih sredstva;
- da formira PIU i obezbijedi odgovarajuće resurse za nesmetani rad;
- da definiše kreditne uslove prema krajnjim korisnicima kredita;
- da izvrši obradu primljenih kreditnih aplikacija u skladu sa Operativnim priručnikom;
- da odobrava kreditne zahtjeve u skladu sa odredbama Ugovora o zajmu i odredbama Operativnog priručnika, zaključi Ugovor sa krajnjim korisnicima kredita i stavi na raspolaganje odobrena kreditna sredstava krajnjim korisnicima;
- da prihvaćene i zaključene ugovore o kreditu sa krajnjim korisnicima dostavi Fondu radi konstituisanja založnog prava na nepokretnostima koje su predmet hipoteke;
- da u slučaju zahtjeva Razvojnog fonda Abu Dabija provede postupke međunarodnog javnog nadmetanja;
- da vrši administriranje kredita, prati otplatu kredita i vodi korespondenciju sa korisnicima kredita;
- da vodi evidenciju roba i usluga koje se finansiraju iz kreditnih sredstava;
- da vrši monitoring namjenskog korišćenja sredstava u skladu sa Ugovorom o zajmu;
- da u roku od osamnaest mjeseci od dana potisivanja Ugovora obezbijedi dovoljan broj kreditnih aplikacija za povlačenje ukupno odobrenih sredstava iz Ugovora o zajmu;
- da naplatom kreditnih potražavanja od krajnjih korisnika zajma vrši otplatu kredita u skladu sa amortizacionim planom Ugovora o zajmu;
- izvršava i druge obaveze utvrđene Ugovorom o zajmu;

Ministarstvo ne može izvršiti prenos odobrenih kreditnih sredstava krajnjem korisniku prije konačnog i/ili pravnosnažnog upisa hipoteke na nepokretnostima kojima se obezbjeđuje potraživanje Ministarstva prema krajnjem korisniku po zaključenim ugovorima o kreditu, o čemu Fond obaveštava Ministarstvo.

Član 4

Obaveze Fonda

Fond je u obavezi da po nalogu Ministarstva:

- vrši provjeru draft vezije sačinjenih založnih izjava od strane notara i daje saglasnost na konačan tekst založne izjave;
- vrši provjeru rješenja o upisu hipoteke i listove nepokretnosti/posjedovne listove izdate od strane nadležnih Uprava za nekretnine;

- izdaje potvrdu Ministarstvu da su sredstva obezbjeđenja / hipoteke predložena od strane Ministarstva konstituisana kao založna prava;
- vodi registar zaključenih založnih izjava i registar hipotekovanih nepokretnosti;
- preduzima u ime i za račun Ministarstva sve pravne radnje radi namirenja kreditnog potraživanja Ministarstva prema krajnjem korisniku iz vrijednosti hipotekovanih nepokretnost i/ili drugih sredstava obezbjeđenja, kao i da vodi evidenciju o preduzetim radnjama u vezi naplate potraživanja;
- sprovodi u ime za račun Ministarstva zakonom predviđene mjere u slučaju neizvršenja ili neurednog izvršenja kreditnih obaveza od strane korisnika kredita;
- preduzima sve druge pravne radnje radi namirenja kreditnog potraživanja prema krajnjem korisniku;
- daje mišljenja koja mogu biti od značaja za realizaciju Ugovora o zajmu;

Za obavljanje poslova iz stava 1 ovog člana, Fond neće obračunavati, niti naplaćivati proviziju/naknadu.

Član 5

Sve troškove i obaveze koje proističu iz Ugovora o zajmu, kao i troškove iz člana 4 ovog Ugovora snosi Ministarstvo kao korisnik kredita i/ili krajnji korisnik kreditnih sredstava.

Član 6

Ugovorne strane su saglasne da se krediti odobravaju krajnjim korisnicima i naplaćuju u skladu sa zakonom i Ugovorom o kreditu sa krajnjim korisnikom.

Valutni rizik snosi krajnji korisnik sredstava, o čemu je Ministarstvo dužno upoznati krajnjeg korisnika.

Ugovorne strane su saglasne da valutni rizik ni na koji način ne pada na teret Fonda.

Član 7

Shodno Zakonu o budžetu za 2015. godinu. ("Sl. List Crne Gore" br. 59/14 od 30.12.2014. godine), Vlada Crne Gore je obezbijedila garanciju za uredno izvršavanje obaveza po osnovu Ugovora o zajmu prema Razvojnom fondu Abu Dabija u iznosu od 50.000.000,00 EUR.

Sredstva garancije iz stava 1 ovog člana jedini su instrument obezbeđenja za Ugovor o zajmu.

Fond je u obavezi da u svojstvu korisnika garancije, a po nalogu Ministarstva, preduzme sve mјere i radnje na aktvitiranju garancije, djelimično ili u potpunosti, za uredno izvršenje obaveza po osnovu Ugovora o zajmu prema Razvojnom fondu Abu Dabija.

Član 8

Svaka ugovorna strana se obavezuje da će drugoj strani dostaviti sve informacije i izjave koje ona razumno zahtijeva u vezi sa realizacijom Ugovora o zajmu izmedju Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja Crne Gore, Investiciono-razvojnog fonda Crne Gore A.D. i Fonda za razvoj Abu Dabija.

Član 9

Fond i Ministarstvo će nastojati da svaki spor iz ovog Ugovora riješe mirnim putem.

Ovaj ugovor je zaključen i važi sve dok je na pravnoj snazi Ugovor o zajmu izmedju Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja Crne Gore, Investiciono-razvojnog fonda Crne Gore A.D. i Fonda za razvoj Abu Dabija, odnosno dok ga ugovorne strane ne raskinu.

Član 10

Ovaj Ugovor je sačinjen u 4 (četiri) istovjetna primjerka od koji svaka ugovorna strana zadržava po 2 (dva) primjerka.

**INVESTICIONO-RAZVOJNI
FOND CRNE GORE A.D.**

Broj 02-01002-1545/1

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Broj:08-179
Podgorica, 1. oktobar 2015. godine

Podgorica, 02. 10. 2015 god.

INTERNO

prilog 8

INVESTICIONO-RAZVOJNI FOND CRNE GORE AD
Gospodin Zoran Vukčević, predsjednik Odbora direktora

PODGORICA

Vlada Crne Gore, na sjednici od 1. oktobra 2015. godine, razmotrila je Predlog ugovora o poslovnoj saradnji između Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja i Investiciono-razvojnog fonda Crne Gore koji se odnosi na realizaciju kreditnih sredstava iz Abu Dhabi fonda za razvoj, koji je dostavilo Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja i koji je označen stepenom tajnosti „INTERNO“.

S tim u vezi, Vlada je donijela sljedeći

Z A K L J U Č A K

Vlada je prihvatile Ugovor o poslovnoj saradnji između Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja i Investiciono-razvojnog fonda Crne Gore, koji se odnosi na realizaciju kreditnih sredstava iz Abu Dhabi fonda za razvoj.

**INVESTICIONO-RAZVOJNI
FOND CRNE GORE A.D.**

**CRNA GORA
MINISTARSTVO FINANSIJA**

Broj: 01-153/1

Podgorica, 03.10.2018. godine

Broj: 02-01014-6309-18/1

Podgorica, 08.10.2018. god.

INTERNO

**INVESTICIONO - RAZVOJNI FOND CRNE GORE A.D.
- n/r Predsjednika Odbora direktora, dr Zorana Vukčevića -**

Poštovani gospodine Vukčeviću,

Vezano za Vaš dopis br. 02-01001-6110-18/2, od 28.09.2018. godine, kojim ste nam dostavili Informaciju o statusu ADMAS projekta, Ministarstvo finansija je saglasno sa svim aktivnostima IRF-a koje je preduzelo u cilju boljeg obezbjeđenja i naplate potraživanja od strane korisnika kredita. Mišljenja smo da bi IRF trebao nastaviti sa preuzimanjem daljih radnji prema korisnicima kredita koji ne izvršavaju ugovorene obaveze.

Istovremeno, obavještavamo Vas da je navedenu Informaciju potrebno dostaviti Ministarstvu poljoprivrede i ruralnog razvoja koji je zaključio Ugovore o kreditu sa korisnicima, kao što je i navedeno u Informaciji. Smatramo da je potrebno nosioca poslova informisati o statusu zaključenih kreditnih aranžmana, imajući u vidu da IRF komisiono preuzeo realizaciju ADMAS projekat u ime Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja.

Cijenimo Vašu zabrinutost po pitanju rizika od aktiviranja garancije za kreditni aranžman za ADMAS projekat, i sugerišemo da se nastavi dalje preuzimanje koraka po pitanju poboljšanja naplate po osnovu realizovanih plasmana.

S poštovanjem,

Prilog 10

Crna Gora

Ministarstvo finansija i socijalnog staranja

INVESTICIONO-RAZVOJNI
FOND CRNE GORE A.D.

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Broj 05-04001-1879-22/1

HITNO

Br: 01 – 430/22-4554/1

Podgorica, 03.03.2022. god.

25.02.2022. godine

INVESTICIONO RAZVOJNI FOND CRNE GORE
-n/r izvršne direktorice, gospođe Irene Radović -

Poštovana gospođo Radović,

U vezi sa dopisom Abu Dabi Fonda za razvoj broj ADFD/FIN/2022/64 od 14.02.2022. godine, koji se odnosi na obavezu plaćanja dospjelih neizmirenih obaveza po zajmu Abu Dabi Fonda za razvoj za dva polugodišja anuiteta, u ukupnom iznosu od 2,853,875.93USD, želimo da Vas podsjetimo da Ministarstvo finansija i socijalnog staranja nije imalo ulogu u realizaciji ADMAS projekta, te ne može preduzimati obaveze za potrebe drugih organa, vršiti plaćanja sa računa koje nije otvorilo i za koje nema ovlašćenje, jer ne postoji zakonska ovlašćenja za preduzimanje tih radnji.

Imajući u vidu cijelokupnu prethodnu komunikaciju u vezi sa predmetnim pitanjem, te Zaključak Vlade Crne Gore broj 04-471/2 od 04.02.2021. godine, neophodno je da Investicijono razvojni fond Crne Gore u najkraćem mogućem roku izvrši plaćanje dospjelih neizmirenih obaveza po zajmu Fonda za razvoj Abu Dabi, **kako ne bi snosilo odgovornost za potencijalnu naplatu garancije.**

S poštovanjem,

MINISTAR
mr Milejko Spajić

Cc:

- Predsjednik Vlade Crne Gore, prof. dr Zdravko Krivokapić

